

ترتیب نگارش بخش‌های مختلف یک مقاله

The Order of Writing the Different Sections of an article

محسن رضائیان^۱

M. Rezaeian

بیش از چند دهه نمی‌گذرد که دانشمندان براساس تجربیات به دست آمده، ساختاری را برای نگارش یک مقاله عنوان کرده‌اند که با حروف اختصاری IMRaD شناخته می‌شود [۱]. در این ساختار، نخستین قسمت اصلی مقاله، مقدمه (Introduction)، دومین قسمت، مواد و روش‌ها (Material and Methods)، سومین قسمت، نتایج (Results) و چهارمین قسمت، بحث (Discussion) می‌باشد. این چهار قسمت اصلی با بخش‌های دیگری نظیر عنوان، خلاصه همراه با کلیدواژه‌ها، تقدیر و تشکر و منابع تکمیل می‌گردند. با این وجود، سؤال مهمی که هنگام نگارش یک مقاله با ساختار فوق پیش می‌آید این است که: "چه ترتیبی را می‌توان در نگارش این بخش‌ها رعایت نمود؟" در این سخن سردبیری سعی می‌گردد تا با استفاده از منابع موجود [۵-۲]، پاسخی مناسب برای سؤال فوق ارائه شود.

توصیه شده است که نگارش مقاله را باید با انتخاب یک عنوان ابتدایی برای آن آغاز نمود. این نکته سبب خواهد شد که نویسندگان، برای شروع کار خود، هدف نسبتاً مشخصی را در پیش رو داشته باشند. بعد از انتخاب عنوان اولیه، می‌توان کار را با نگارش بخش "مواد و روش‌ها" ادامه داد. این بخش باید از قبل و به هنگام تهیه طرح پژوهشی به شکل کاملی به رشته تحریر در آمده باشد. بنابراین، از آنجایی که مواد و روش‌ها، قلب یک مطالعه را تشکیل می‌دهد و سایر قسمت‌های مقاله بر اساس آن شکل می‌گیرد، شروع نگارش قسمت‌های اصلی مقاله با "مواد روش‌ها" بسیار مهم می‌باشد.

قسمت بعدی برای نگارش، قسمت نتایج می‌باشد. در این بخش، نتایج مهم به دست آمده، از نتایج ساده به پیشرفته و با بهره‌گیری از متن، جدول، نمودار و یا تصویر به رشته تحریر در خواهد آمد. پس از آن، می‌توان بخش‌های "مقدمه" و "بحث" را همزمان با یکدیگر به رشته تحریر درآورد. در واقع، مقدمه مقاله، زمینه، اهمیت، سابقه و هدف مطالعه را بیان می‌کند. و بحث، به مقایسه یافته‌های مطالعه حاضر با مطالعات موجود جهت پاسخگویی به اهداف مطالعه، محدودیت‌های مطالعه، پیشنهادها حاصل از مطالعه و نتیجه‌گیری می‌پردازد.

۱- استاد گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

تلفن: ۰۳۹۱-۵۲۳۴۰۰۳، دورنگار: ۰۳۹۱-۵۲۲۵۲۰۹، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

سه قسمت اصلی مقاله یعنی "مقدمه"، "مواد و روش‌ها" و "بحث" باید با منابع معتبر و به‌روز، یعنی مقالاتی که در مجلات معتبر چاپ و در نمایه‌های معتبر ایندکس می‌گردند، حمایت شوند. بنابراین، نگارش منابع باید در مرحله بعد قرار گیرد. پس از آن که قسمت منابع نیز به رشته تحریر درآمد، حالا وقت آن رسیده است که خلاصه مقاله را به دقت به رشته تحریر درآورده و کلیدواژه‌های مناسبی برای مقاله انتخاب شود. در این مرحله، عنوان اولیه مقاله یکبار دیگر به دقت مورد بررسی و در صورت نیاز، مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت.

در انتها نیز نویسندگان باید از خودشان سؤال نمایند که چه کسانی و یا چه سازمان‌هایی در انجام این پژوهش به آن‌ها کمک کرده‌اند؟ ضروری است که از این افراد در قسمت تقدیر و تشکر مقاله نام برده و از کمک‌هایشان قدردانی گردد. البته، توصیه می‌شود که قبل از انجام این کار، حتماً با این افراد صحبت نموده و در صورت کسب رضایتشان، در قسمت تقدیر و تشکر از آن‌ها نام برده شود.

نکته آخر این‌که، در نگارش کلیه قسمت‌های مقاله به ویژه، خلاصه و منابع، باید دستورالعمل مجله مورد نظر را به دقت مورد لحاظ قرار داده تا مقاله حاصل بر اساس فورمت آن مجله شکل پذیرد.

References

- [1] Rezaeian M. The history of the scientific article writing. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2013; 12(8): 597-8. [Farsi]
- [2] Audisio RA, Stahel RA, Aapro MS, Costa A, Pandey M, Pavlidis N. Successful publishing: How to get your paper accepted. *Surg Oncol* 2009;18(4):350-6.
- [3] Singer AJ, Hollander JE. How to write a manuscript. *J Emerg Med* 2009; 36(1): 89-93.
- [4] Rezaeian M. Step by step article writing: A practical guide. Arak: Nevisandeh Publications. 2010. [Farsi]
- [5] Rosenfeldt FL, Dowling JT, Pepe S, Fullerton MJ. How to write a paper for publication. *Heart Lung Circ* 2000; 9(2):82-7.